

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

สำหรับสมาชิกวุฒิสภาได้ใช้ในการติดตามผลการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการของสภาผู้แทนราษฎร

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตาม
ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

อ.พ.(ร) ๑๔/๒๕๖๕

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๕ และได้เข้าสู่วิธีการพิจารณาของที่ประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในเบื้องต้น ทั้งนี้ ก่อนที่ สภาผู้แทนราษฎรจะลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. และเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

จัดทำโดย

นางสาวนภาพร ใจดี	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาทบุษย์จาร์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางปัญจพร สุทธิรงค์	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวจิตรกาน เจียรตระกูล	วิทยากรชำนาญการ
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางรัตติกานต์ นวลสุข	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางกาญจนา ผลาชีวะ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๑

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๕ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๑.๒ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) ได้แถลงถึงหลักการ เหตุผล สาระสำคัญ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร

เหตุผล

โดยที่ประเทศไทยมีพันธกรณีในการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรแบบร้องขอตามความตกลงหรืออนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร และความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษี และมีพันธกรณีในการแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีทางการเงินแบบอัตโนมัติตามความตกลงพหุภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีทางการเงินแบบอัตโนมัติ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสมาชิก Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development) อันมีผลผูกพันให้ประเทศไทยในฐานะสมาชิกต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูล

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์หอสมุดรัฐสภา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://library.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๔ ในหน้าที่ ๙ และหน้าที่ ๑๐

ภาษีอากรและข้อมูลบัญชีทางการเงินกับคู่สัญญาตามความตกลงดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีและข้อผูกพันในการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลบัญชีทางการเงินดังกล่าวได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คือ

การตราพระราชบัญญัตินี้เป็นการดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีและข้อผูกพันในการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลบัญชีทางการเงินตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร อันจะเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร และเพื่อให้การจัดเก็บภาษีเกิดความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. ซึ่งเสนอโดยคณะรัฐมนตรี ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ จำนวน ๓๓ มาตรา มีสาระสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

(๑) วันใช้บังคับ

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

(๒) ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

(๓) การส่งและการปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสืออื่นใดของอธิบดีกรมสรรพากร

(๓.๑) กำหนดหลักเกณฑ์ในการส่งคำสั่งหรือหนังสืออื่นใดที่อธิบดีกรมสรรพากรมีถึงบุคคลใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือให้นำไปส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของบุคคลนั้น (ร่างมาตรา ๔)

(๓.๒) กำหนดหลักเกณฑ์ในการส่งคำสั่งหรือหนังสืออื่นใดที่อธิบดีกรมสรรพากรส่งไปยังบุคคลใดตามพระราชบัญญัตินี้ อาจกระทำด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๕)

(๔) หมวด ๑ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอ (ร่างมาตรา ๗ ถึงร่างมาตรา ๑๒)

(๔.๑) กำหนดบทนิยามของคำว่า “ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร” และ “คู่สัญญา” ในหมวด ๑ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอ ดังนี้

“ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร” หมายความว่า

(๑) ความตกลงหรืออนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรที่รัฐบาลไทยหรือสำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทยทำกับคู่สัญญา หรือ

(๒) ความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษีที่รัฐบาลไทยได้เข้าผูกพันเป็นภาคี

“คู่สัญญา” หมายความว่า รัฐบาลต่างประเทศ หรือหน่วยงานต่างประเทศที่ได้ทำความตกลงหรืออนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรกับรัฐบาลไทยหรือสำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทย หรือที่เป็นภาคีตามความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษี

(ร่างมาตรา ๗)

(๔.๒) กำหนดหลักเกณฑ์ในการใช้บังคับสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามการร้องขอสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร **(ร่างมาตรา ๘)**

(๔.๓) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการทำคำร้องขอข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา รวมทั้งหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยจะพิจารณาคำร้องขอข้อมูลภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากรของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา **(ร่างมาตรา ๙)**

(๔.๔) กำหนดเหตุในการที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยจะปฏิเสธการแลกเปลี่ยนข้อมูล ยกตัวอย่างเช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลจะเป็นการขัดต่อกฎหมายหรือแนวปฏิบัติปกติในทางบริหารของประเทศไทยหรือของคู่สัญญาผู้ร้องขอ หรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลจะมีผลเป็นการเปิดเผยความลับทางการค้า ธุรกิจ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือความลับทางวิชาชีพ หรือกรรมวิธีทางการค้า หรือข้อมูลที่เปิดเผยจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน **(ร่างมาตรา ๑๐)**

(๔.๕) กำหนดขั้นตอนในการพิจารณาคำร้องขอในการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยพิจารณาคำร้องขอข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา โดยพิจารณาว่าข้อมูลนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๘ หรือไม่ และคำร้องขอข้อมูลนั้นมีรายการครบถ้วนและมีรายละเอียดที่ชัดเจนเพียงพอต่อการดำเนินการหรือไม่ และมีเหตุในการปฏิเสธการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๑๐ หรือไม่ และให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยเห็นว่าคำร้องขอข้อมูลนั้นมีรายการไม่ครบถ้วน หรือมีรายละเอียดไม่ชัดเจนหรือไม่เพียงพอต่อการดำเนินการตามคำร้องขอข้อมูลได้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาผู้ร้องขอว่า คำร้องขอดังกล่าวมีรายการไม่ครบถ้วน หรือมีรายละเอียดไม่ชัดเจนหรือไม่เพียงพอต่อการดำเนินการตามคำร้องขอได้ และแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาผู้ร้องขอให้จัดทำข้อมูลเพิ่มเติมส่งมายังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยพิจารณาคำร้องขอข้อมูลแล้ว เห็นว่าคำร้องขอข้อมูลนั้นไม่อยู่ในหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๘ หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาผู้ร้องขอไม่ดำเนินการจัดทำและส่งข้อมูลเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนดในวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือมีเหตุปฏิเสธการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๑๐ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยปฏิเสธคำร้องขอข้อมูลพร้อมแจ้งเหตุผลของการปฏิเสธให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาผู้ร้องขอทราบ

(๓) เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนและไม่มีเหตุปฏิเสธ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามที่ได้รับคำร้องขอ หากยังไม่มีข้อมูล ให้สั่งการให้อธิบดีกรมสรรพากรดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา

(ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

(๕) หมวด ๒ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ (ร่างมาตรา ๑๓ ถึงร่างมาตรา ๒๔)

(๕.๑) กำหนดบทนิยามคำว่า “ความตกลง” “คู่สัญญา” “บัญชีทางการเงิน” และ “ผู้ที่ต้องกรายงาน” ในหมวด ๒ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ ดังนี้

“ความตกลง” หมายความว่า ความตกลงพหุภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีทางการเงินแบบอัตโนมัติ

“คู่สัญญา” หมายความว่า รัฐหรือภาคีตามความตกลง ทั้งนี้ ตามรายชื่อที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“บัญชีทางการเงิน” หมายความว่า บัญชีรับฝากเงิน บัญชีรับฝากสินทรัพย์ บัญชีเพื่อการลงทุน หรือกรรมธรรม์ประกันชีวิต ของลูกค้าของผู้มีหน้าที่รายงาน

“ผู้ที่ต้องกรายงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ทางภาษีในดินแดนของคู่สัญญา หรือกองมรดกของเจ้ามรดกซึ่งมีถิ่นที่อยู่ทางภาษีในดินแดนของคู่สัญญา

(ร่างมาตรา ๑๓)

(๕.๒) กำหนดกรอบของการบังคับใช้ของหมวดนี้ โดยกำหนดว่าภายใต้ความตกลง ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยมีอำนาจแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ ซึ่งข้อมูลบัญชีทางการเงินที่ต้องกรายงานที่ได้รับมาจากผู้มีหน้าที่รายงานแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา โดยข้อมูลที่จะแลกเปลี่ยนกับคู่สัญญาใด ต้องเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่ต้องกรายงานซึ่งมีถิ่นที่อยู่ทางภาษีในดินแดนของคู่สัญญานั้น **(ร่างมาตรา ๑๔)**

(๕.๓) กำหนดผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลบัญชีทางการเงินที่ต้องกรายงานต่ออธิบดีกรมสรรพากร ซึ่งประกอบด้วย (๑) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน (๒) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (๓) สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น (๔) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต (๕) ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (๖) ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการดูแลผลประโยชน์

ของคู่สัญญา (๗) ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตติดตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ (๘) ทรัสตีตามกฎหมายว่าด้วยทรัสตีเพื่อธุรกรรมในตลาดทุน และ (๙) บุคคลอื่นใดซึ่งมีข้อมูลบัญชีทางการเงินตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประกาศกำหนด โดยผู้มีหน้าที่รายงานต้องมีลักษณะหรือการให้บริการหรือทำธุรกรรมตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๕)

(๕.๔) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดยกเว้นบุคคลผู้มีหน้าที่รายงานให้ไม่ต้องมีหน้าที่รายงาน (ร่างมาตรา ๑๖)

(๕.๕) กำหนดกระบวนการตรวจสอบบัญชีทางการเงิน (Due Diligence) เพื่อกำหนดบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงาน ยกตัวอย่างเช่น บัญชีรับฝากเงิน บัญชีรับฝากสินทรัพย์ บัญชีเพื่อการลงทุน หรือกรรมธรรม์ประกันชีวิต ของลูกค้าของผู้มีหน้าที่รายงาน (ร่างมาตรา ๑๓ นิยามคำว่า “บัญชีทางการเงิน” “ผู้ที่ต้องถูกรายงาน” ร่างมาตรา ๑๗ และร่างมาตรา ๓๒)

(๕.๖) กำหนดรายละเอียดข้อมูลที่มีหน้าที่รายงานต้องส่งให้อธิบดี กรรมการสรรพากร เพื่อส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล แบบอัตโนมัติ โดยการส่งข้อมูลดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และรูปแบบ การส่งข้อมูลให้อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๘)

(๕.๗) กำหนดหน้าที่ในการเพิ่มหรือยกเลิกบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงาน กรณีปรากฏข้อเท็จจริงแก่ผู้มีหน้าที่รายงานว่ามีข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไป อันมีผลทำให้ บัญชีทางการเงินใดเป็นบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงานหรือทำให้ไม่เป็นบัญชีทางการเงิน ที่ต้องถูกรายงานอีกต่อไป (ร่างมาตรา ๑๙)

(๕.๘) กำหนดหน้าที่ในการเก็บข้อมูลของผู้มีหน้าที่รายงานและระยะเวลา ในการเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการตรวจสอบภายหลังเป็นระยะเวลา ๖ ปี นับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ที่เสร็จสิ้นกระบวนการตรวจสอบบัญชีทางการเงินนั้น (ร่างมาตรา ๒๐)

(๕.๙) กำหนดให้อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในการออกคำสั่งให้ผู้มีหน้าที่ รายงาน กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของผู้มีหน้าที่รายงาน หรือตัวแทน ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๑ มาให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี ทางการเงิน เอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ อันควรแก่เรื่องมาตรวจสอบได้ (ร่างมาตรา ๒๒)

(๕.๑๐) กำหนดให้อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในการสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงาน ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือแก้ไขข้อมูลที่รายงานให้ถูกต้องครบถ้วน (ร่างมาตรา ๒๓)

(๕.๑๑) กำหนดให้กรณีที่ปรากฏแก่อธิบดีกรมสรรพากรว่า ผู้มีหน้าที่รายงาน ผู้ที่ต้องถูกรายงาน หรือบุคคลอื่นใด กระทำการใด ๆ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อไม่ต้องปฏิบัติตาม บทบัญญัติในเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ ให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจสั่งให้ ผู้มีหน้าที่รายงาน หรือผู้ที่ต้องถูกรายงาน หรือบุคคลอื่นดังกล่าวปฏิบัติให้ถูกต้อง (ร่างมาตรา ๒๔)

(๖) หมวด ๓ อำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ (ร่างมาตรา ๒๕)

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจเปิดเผยข้อมูลที่ได้รับตามพระราชบัญญัตินี้หรือข้อมูลที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา ให้แก่เจ้าพนักงานประเมินตามประมวลรัษฎากร หรือกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม หรือตามกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๒๕)

(๗) หมวด ๔ บทกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๒๖ ถึงร่างมาตรา ๓๑)

กำหนดโทษทางปกครองหรือโทษทางอาญากรณีบุคคลใดที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรมสรรพากรที่ให้มาให้อ้อยค่า หรือส่งค่าชี้แจง หรือรวบรวมและนำส่งข้อมูลตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรมสรรพากรตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ รวมทั้งกรณีการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดความจริงในการดำเนินการหรือการให้ข้อมูลตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ และผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ แล้วแต่กรณี นอกจากนี้ ยังได้กำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ที่ล่วงรู้ข้อมูลจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ซึ่งมีได้เป็นการเปิดเผยข้อมูลตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๓๒ ถึงร่างมาตรา ๓๓)

(๘.๑) กำหนดกระบวนการตรวจสอบบัญชีทางการเงิน (Due Diligence) สำหรับบัญชีทางการเงินที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อกำหนดบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงาน (ร่างมาตรา ๓๒)

(๘.๒) กำหนดห้ามมิให้ใช้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๓๒ ในการลงโทษหรือในทางที่จะเป็นผลร้ายแก่ผู้มีหน้าที่รายงาน จนกว่ากฎกระทรวงหรือประกาศตามมาตราดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๓)

๒. การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๒.๑ ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสมาชิก Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development) หรือ OECD อันมีผลผูกพันให้ประเทศไทยในฐานะสมาชิก ต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลบัญชีทางการเงินกับคู่สัญญา โดยมีข้อสังเกตว่า หลักเกณฑ์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติเป็นอย่างไร “บัญชีทางการเงิน” หมายรวมถึง สินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) หรือไม่ และรัฐมีแนวทางในการจัดการเกี่ยวกับ

สินทรัพย์ดิจิทัลอย่างไร รวมถึงดุลพินิจในการร้องขอข้อมูลนั้นเป็นดุลพินิจของใคร เพื่อให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมในการปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพียงใด และเห็นว่ามีความจำเป็นต้องมีการซักซ้อมทำความเข้าใจในรายละเอียดทั้งหมดอย่างไรรอบคอบ

๒.๒ เห็นด้วยในหลักการ แต่มีข้อสังเกตว่าคำร้องขอควรมีรายละเอียดที่เพียงพอ ตลอดจนมีเหตุผลอันสมควร และควรกำหนดขอบเขตแห่งการใช้ดุลพินิจในกรณีที่มีการร้องขอ เพราะเป็นเรื่องกระทบสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน หรือควรจะมีการกำหนดให้การใช้ดุลพินิจต้องดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการจะมีความรอบคอบมากกว่าการให้อธิบดีกรมสรรพากรใช้ดุลพินิจแต่เพียงผู้เดียวหรือไม่ และขอบเขตการร้องขอข้อมูลเป็นอย่างไร ใช้เพียงเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือจะต้องให้ศาลของประเทศนั้น ๆ เป็นผู้ร้องขอ

นอกจากนี้ หากเป็นกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายในแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน รัฐจะมีแนวทางดำเนินการอย่างไร และควรจะมีการพิจารณาเรื่องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้วย โดยควรที่จะให้เจ้าของข้อมูลให้ความยินยอมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลนั้นด้วย

๒.๓ เห็นด้วยในหลักการ โดยขอทราบแนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บภาษีซ้อนของกระทรวงการคลัง และแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกับ OECD เนื่องจากประเทศไทยไม่ได้เป็นสมาชิกของ OECD ประเทศไทยจะได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันกับประเทศอื่น ๆ หรือไม่ และกรณีหากไม่ได้รับความร่วมมือจากประเทศคู่สัญญา ประเทศไทยสามารถยกเลิกพันธกรณีดังกล่าวได้หรือไม่

๒.๔ เห็นด้วยในหลักการ แต่มีข้อสังเกตเรื่องกรอบเวลาของกระบวนการนิติบัญญัติ เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศ เหตุใดกระบวนการพิจารณาร่างกฎหมายจึงกำหนดระยะเวลาเร่งรัดให้ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นปี

๒.๕ หลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศของลูกค้ำของผู้มีหน้าที่รายงาน ซึ่งเป็นประชาชนต้องดำเนินการอย่างไร ตลอดจนหน่วยงานของรัฐมีกระบวนการรองรับในการเปิดเผยทั้งข้อมูลของประชาชน และของต่างประเทศอย่างไร ตลอดจนเหตุใดร่างกฎหมายฉบับนี้จึงไม่มีกระบวนการขั้นตอนในการพิสูจน์สิทธิของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจและผู้มีหน้าที่รายงาน ข้อมูลบัญชีการเงินแต่อย่างใด

๓. การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสร็จแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) และอธิบดีกรมสรรพากร (นายลวรณ แสงสนิท) ได้ตอบชี้แจง ดังนี้

๓.๑ นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ตอบชี้แจง ดังนี้

๑. ประเทศไทยมีสิทธิในการสงวนความเห็นหรือแสดงข้อจำกัดในทางปฏิบัติ ในการทำความตกลงระหว่างประเทศกับ OECD

๒. ปัจจุบันมีความร่วมมือเกี่ยวกับการภาษีอากรระหว่างประเทศ ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษี (Transparency and Exchange of Information for Tax Information) ๒) การบริหารจัดการเก็บภาษีของกรมสรรพากรเพื่อป้องกันการถูกกัดกร่อนฐานภาษี และการโยกย้ายกำไรไปต่างประเทศ (Base Erosion and Profit Shifting : BEPS) และ ๓) ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ ซึ่งความตกลงทั้ง ๓ เรื่อง เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยมีกรอบระยะเวลา และเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอ โดยข้อมูลต้องมีความชัดเจนว่ามีเรื่องอะไรบ้าง ทั้งนี้ การดำเนินการทำความเข้าใจที่ผ่านมาจะมีเพียงกฎหมายเรื่องการจัดเก็บภาษีซ้อน (Double Taxation) เท่านั้น ซึ่งเป็นความตกลงพหุภาคี ทั้งนี้ การเจรจากับ OECD หรือความตกลงต่าง ๆ ต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวังอย่างรอบคอบ เพื่อผลประโยชน์ต่างตอบแทนของประเทศ

๓.๒ นายลวรณ แสงสนิท อธิบดีกรมสรรพากร ได้ตอบชี้แจง ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. จะเป็นการยกระดับความโปร่งใสของการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศจากเดิมที่เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดเก็บภาษีซ้อน เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลการบริหารจัดการเก็บภาษีเพิ่มเติม ตลอดจนข้อมูลอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาษี เช่น บัญชีทางการเงิน

๒. ประเด็นความล่าช้าของการเสนอร่างกฎหมายนั้น สืบเนื่องมาจากกรมสรรพากรต้องเสนอให้มีการแก้ไขประมวลรัษฎากรเพื่อกำหนดอำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้มาโดยหน้าที่ราชการเพื่อการปฏิบัติตามพันธกรณีความตกลงหรืออนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน^๒ และต้องเข้าสู่กระบวนการในการร่างพระราชบัญญัติแลกเปลี่ยนข้อมูลที่อยู่นอกเหนืออำนาจตามประมวลรัษฎากร ซึ่งมีกระบวนการที่ต้องดำเนินการหลายขั้นตอน ประกอบกับเป็นร่างกฎหมายใหม่จึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบมากที่สุด

๓. สำหรับประเด็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอ เป็นอำนาจของประเทศไทยที่จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ว่า กรณีเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการเก็บภาษีหรือไม่ โดยผู้อำนาจจะเป็นผู้พิจารณาว่าจะให้ข้อมูลดังกล่าวหรือไม่ และในส่วนของ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติจะต้องดำเนินการส่งข้อมูลบัญชีทางการเงิน ณ วันสิ้นปีปฏิทินหรือในวันที่ ๓๑ ธันวาคม โดยข้อมูลที่แลกเปลี่ยนต้องเป็นข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้ที่ต้องถูกรายงานซึ่งมีถิ่นที่อยู่ทางภาษีในดินแดนของคู่สัญญา ซึ่งมีมาตรฐานระดับสูง และมีความปลอดภัย

๔. การแลกเปลี่ยนข้อมูลเป็นแบบต่างตอบแทน จึงเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่มีความเท่าเทียมกัน

^๒ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕๔) พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. สำหรับ “บัญชีทางการเงิน” รวมถึงสินทรัพย์ดิจิทัลหรือไม่นั้น เป็นเรื่องที่จะมีการพิจารณาในรายละเอียดต่อไปในภายหลัง ด้วยกฎหมายเปิดช่องให้สามารถดำเนินการได้ หากประเทศภาคีสมาชิกทำความตกลงร่วมกันก็สามารถดำเนินการได้

๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ : ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๓๓๖ เสียง ไม่รับหลักการ ๑ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๔ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

๑. ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕
https://pis.parliament.go.th/PARFileDownloadProxy/download?s=CH-kbaNBxCC5eS30Mip2jCM23gJ24-xoLL-HuYnp_LYYjoiCGbpc3hQ_jpMk_DmfSlrxiH-3xeqaayyBwsuT83ncbUWUkbJwnL2eBayzM-3sHEOvLFhMOzlGBuE2worXRnjSmekPP3tJtov8Tnyl4pVfAq19f3u6oHI=&ref=2110744&n=1

๒. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕
<https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/603957>

๓. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕
https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10485&mid=4434

๔. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปี
ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10486&mid=4434

Scan me

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตาม
ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(สำเนา)

เลขรับ ๑๒๑๙๕/๒๕๖๕ วันที่ ๑๓ ก.ย. ๒๕๖๕
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๓๐๑๓

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วนดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

สำเนาถูกต้อง

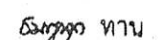

(นายสมิทธิชัย จันทรเพ็ญ)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

จิราภา พิมพ์

 ทาน

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตาม
ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่าง
ประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร

เหตุผล

โดยที่ประเทศไทยมีพันธกรณีในการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรแบบร้องขอ
ตามความตกลงหรืออนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร และความตกลง
พหุภาคีว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษี และมีพันธกรณีในการแลกเปลี่ยนข้อมูล
บัญชีทางการเงินแบบอัตโนมัติตามความตกลงพหุภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการแลกเปลี่ยน
ข้อมูลบัญชีทางการเงินแบบอัตโนมัติ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสมาชิก Global Forum
on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือ
เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา
(Organisation for Economic Co-operation and Development) อันมีผลผูกพันให้ประเทศไทย
ในฐานะสมาชิกต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลบัญชีทางการเงินกับคู่สัญญา
ตามความตกลงดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีและข้อผูกพัน
ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรและข้อมูลบัญชีทางการเงินดังกล่าวได้ จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ
การแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตาม
ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีและข้อผูกพันในการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากร และข้อมูลบัญชีทางการเงินตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร และเพื่อให้การจัดเก็บภาษีเกิดความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทย หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาตามที่ระบุในความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร ตามหมวด ๑ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอ หรือความตกลงตามหมวด ๒ การแลกเปลี่ยนข้อมูล แบบอัตโนมัติ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสรรพากร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ บรรดาคำสั่งหรือหนังสืออื่นใดที่อธิบดีมีถึงบุคคลใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือให้นำไปส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงาน ของบุคคลนั้น ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของบุคคลนั้น ถ้าไม่พบผู้รับ ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของผู้รับ จะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว และอยู่หรือทำงานในบ้านหรือสำนักงานที่ปรากฏว่าเป็นของผู้รับนั้นก็ได้

ในกรณีที่ไม่สามารถส่งตามวิธีในวรรคหนึ่งได้ หรือบุคคลนั้นออกไปนอก ราชอาณาจักร ให้ใช้วิธีปิดคำสั่งหรือหนังสืออื่น แล้วแต่กรณี ในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ ที่อยู่ หรือสำนักงาน ของบุคคลนั้น หรือบ้านที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ครั้งสุดท้าย หรือโฆษณาข้อความย่อในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายเป็นปกติในท้องที่นั้นก็ได้

เมื่อได้ปฏิบัติตามวิธีที่กำหนดในวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้วให้ถือว่าเป็นอัน ได้รับแล้ว

มาตรา ๕ บรรดาคำสั่งหรือหนังสืออื่นใดที่อธิบดีส่งไปยังบุคคลใดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือบรรดาข้อมูล บัญชีทางการเงิน คำชี้แจง เอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ ที่บุคคลใดต้องจัดทำ หรือนำส่งให้แก่อธิบดีตามพระราชบัญญัตินี้ อาจกระทำด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งให้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดทำ การส่ง การรับ ตลอดจนการเก็บรักษาที่เกี่ยวข้องไว้ด้วย ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอ

มาตรา ๗ ในหมวดนี้

“ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร” หมายความว่า

(๑) ความตกลงหรืออนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรที่รัฐบาลไทยหรือสำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทยทำกับคู่สัญญา หรือ

(๒) ความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษีที่รัฐบาลไทยได้เข้าผูกพันเป็นภาคี

“คู่สัญญา” หมายความว่า รัฐบาลต่างประเทศ หรือหน่วยงานต่างประเทศที่ได้ทำความตกลงหรืออนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรกับรัฐบาลไทย หรือสำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทย หรือที่เป็นภาคีตามความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษี

มาตรา ๘ ภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยมีอำนาจแลกเปลี่ยนข้อมูลตามที่ได้รับการร้องขอจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา ทั้งนี้ การแลกเปลี่ยนข้อมูลดังกล่าวต้อง

(๑) เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรและการบังคับใช้กฎหมายภาษีอากรของคู่สัญญาผู้ร้องขอ และ

(๒) เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลซึ่งอยู่ระหว่างการตรวจสอบ การสอบสวน การดำเนินคดี หรือการบังคับคดีในทางภาษีอากรโดยคู่สัญญาผู้ร้องขอ รวมทั้งข้อมูลของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว

มาตรา ๙ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาใดประสงค์จะขอข้อมูลภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญานั้นทำคำร้องขอข้อมูลส่งมายังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทย โดยอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) รายละเอียดข้อมูลของบุคคลซึ่งอยู่ระหว่างการตรวจสอบ การสอบสวน การดำเนินคดี หรือการบังคับคดีในทางภาษีอากรโดยคู่สัญญาผู้ร้องขอ หรือข้อมูลของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว

(๒) ข้อมูลที่ร้องขอ รวมถึงลักษณะและรูปแบบของข้อมูลที่คู่สัญญาผู้ร้องขอประสงค์จะให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยจัดส่งให้

(๓) วัตถุประสงค์ในทางภาษีที่เป็นเหตุในการขอข้อมูล

(๔) เหตุที่ทำให้เชื่อว่ามิข้อมูลที่ร้องขออยู่ในประเทศไทย หรือมีข้อมูลที่ร้องขออยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของบุคคลซึ่งอยู่ในประเทศไทย

(๕) ชื่อและที่อยู่ของบุคคลซึ่งเชื่อว่าครอบครองข้อมูลที่ร้องขอ

(๖) ข้อความซึ่งแสดงให้เห็นว่าการร้องขอดังกล่าวสอดคล้องกับกฎหมายหรือแนวปฏิบัติในทางบริหารของคู่สัญญาผู้ร้องขอ เพื่อแสดงให้เห็นว่าหากข้อมูลนั้นอยู่ในดินแดนของ

คู่สัญญาผู้ร้องขอ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาผู้ร้องขอจะสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ตามกฎหมายหรือแนวปฏิบัติปกติในทางบริหารของคู่สัญญาผู้ร้องขอ และการขอข้อมูลนั้นสอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร

(๗) ข้อความซึ่งแสดงให้เห็นว่าคู่สัญญาผู้ร้องขอได้ดำเนินการมาตรการทั้งหมดเท่าที่ตนจะสามารถกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวแล้ว หรือในกรณีที่มาตรการที่สามารถดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวแต่การดำเนินการดังกล่าวจะทำให้เกิดความยากลำบากเกินสมควร

มาตรา ๑๐ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยปฏิเสธการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามหมวดนี้ หากปรากฏเหตุหนึ่งเหตุใดดังต่อไปนี้

(๑) การได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อแลกเปลี่ยนตามหมวดนี้จะเป็นการขัดต่อกฎหมายหรือแนวปฏิบัติปกติในทางบริหารของประเทศไทยหรือของคู่สัญญาผู้ร้องขอ

(๒) การแลกเปลี่ยนข้อมูลจะเป็นการขัดต่อกฎหมายหรือแนวปฏิบัติปกติในทางบริหารของประเทศไทยหรือของคู่สัญญาผู้ร้องขอ

(๓) การแลกเปลี่ยนข้อมูลจะมีผลเป็นการเปิดเผยความลับทางการค้า ธุรกิจอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือความลับทางวิชาชีพ หรือกรรมวิธีทางการค้า หรือข้อมูลที่เปิดเผยจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๔) มีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าคู่สัญญาผู้ร้องขอจะไม่สามารถรักษาข้อมูลที่ได้รับไว้เป็นความลับ

(๕) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาผู้ร้องขอจะไม่สามารถจัดส่งข้อมูลลักษณะเดียวกันที่มีอยู่ในดินแดนของตน หากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยร้องขอข้อมูลดังกล่าว

(๖) หลักการในการจัดเก็บภาษีอากรของคู่สัญญาผู้ร้องขอขัดหรือแย้งกับหลักการในการจัดเก็บภาษีอากรซึ่งเป็นที่ยอมรับทั่วไปหรือขัดต่อบทบัญญัติของความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากร

(๗) คู่สัญญาผู้ร้องขอยังมีได้ดำเนินการมาตรการทั้งหมดเท่าที่จะทำได้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ภายใต้กฎหมายหรือแนวปฏิบัติทางบริหาร เว้นแต่การดำเนินการดังกล่าวจะทำให้เกิดความยากลำบากเกินสมควร

(๘) การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามคำร้องขอของคู่สัญญาจะมีผลทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อบุคคลผู้มีสัญชาติไทย

มาตรา ๑๑ เมื่อได้รับคำร้องขอข้อมูลตามมาตรา ๙ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยพิจารณาว่าคำร้องขอข้อมูลนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๘ หรือไม่ และคำร้องขอข้อมูลนั้นมีรายการครบถ้วนและมีรายละเอียดที่ชัดเจนเพียงพอต่อการดำเนินการหรือไม่ รวมทั้งมีเหตุปฏิเสธการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๑๐ หรือไม่

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยเห็นว่าคำร้องขอข้อมูลนั้นมีรายการไม่ครบถ้วน หรือมีรายละเอียดไม่ชัดเจนหรือไม่เพียงพอต่อการดำเนินการตามคำร้องขอข้อมูลได้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาผู้ร้องขอว่าคำร้องขอดังกล่าวมีรายการไม่ครบถ้วน หรือมีรายละเอียดไม่ชัดเจนหรือไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ

ตามคำร้องขอได้ และแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาผู้ร้องขอให้จัดทำข้อมูลเพิ่มเติมส่งมายังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยพิจารณาคำร้องขอข้อมูลแล้วเห็นว่าคำร้องขอข้อมูลนั้นไม่อยู่ในหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๘ หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาผู้ร้องขอไม่ดำเนินการจัดทำและส่งข้อมูลเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด ในวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือมีเหตุปฏิเสธการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๑๐ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยปฏิเสธคำร้องขอข้อมูลพร้อมแจ้งเหตุผลของการปฏิเสธ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาผู้ร้องขอทราบ

มาตรา ๑๒ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยพิจารณาคำร้องขอข้อมูลตามมาตรา ๑๑ แล้วเห็นว่าคำร้องขอข้อมูลนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๘ และมีรายการครบถ้วนและมีรายละเอียดที่ชัดเจนเพียงพอต่อการดำเนินการ รวมทั้งไม่มีเหตุปฏิเสธการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๑๐ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามที่ได้รับการร้องขอ ทั้งนี้ หากยังไม่มีความชัดเจน ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยสั่งการให้อธิบดีดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลตามที่ได้รับการร้องขอนั้นและส่งให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทย เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามที่ได้รับการร้องขอได้

ในการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้บุคคลซึ่งครอบครองหรือควบคุมข้อมูลของบุคคลซึ่งถูกระบุในคำร้องขอ มาให้ถ้อยคำ หรือส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือรวบรวมและนำส่งข้อมูลนั้นให้แก่อธิบดีได้

หมวด ๒

การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ

มาตรา ๑๓ ในหมวดนี้

“ความตกลง” หมายความว่า ความตกลงพหุภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีทางการเงินแบบอัตโนมัติ

“คู่สัญญา” หมายความว่า รัฐหรือภาคีตามความตกลง ทั้งนี้ ตามรายชื่อที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“บัญชีทางการเงิน” หมายความว่า บัญชีรับฝากเงิน บัญชีรับฝากสินทรัพย์ บัญชีเพื่อการลงทุน หรือกรรมธรรม์ประกันชีวิต ของลูกค้าของผู้มีหน้าที่รายงาน

“ผู้ที่ต้องถูกรายงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ทางภาษีในดินแดนของคู่สัญญา หรือกองมรดกของเจ้ามรดกซึ่งมีถิ่นที่อยู่ทางภาษีในดินแดนของคู่สัญญานั้น

มาตรา ๑๔ ภายใต้ความตกลง เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยมีอำนาจแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติซึ่งข้อมูลบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงานที่ได้รับมาตามมาตรา ๑๘ กับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา โดยข้อมูลที่จะแลกเปลี่ยนกับคู่สัญญาใด ต้องเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่ต้องถูกรายงานซึ่งมีถิ่นที่อยู่ทางภาษีในดินแดนของคู่สัญญานั้น

มาตรา ๑๕ ให้บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงานต่ออธิบดี

- (๑) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน
- (๒) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- (๓) สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
- (๔) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วย

การประกันชีวิต

- (๕) ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขาย

ล่วงหน้า

- (๖) ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการดูแลผลประโยชน์

ของคู่สัญญา

- (๗) ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ ลงวันที่

๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

- (๘) ทริสต์ตามกฎหมายว่าด้วยทริสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน

- (๙) บุคคลอื่นใดซึ่งมีข้อมูลบัญชีทางการเงินตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

บุคคลตามวรรคหนึ่งต้องมีลักษณะหรือการให้บริการหรือทำธุรกรรมตามที่กำหนด

ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดยกเว้นบุคคลผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๕ ให้ไม่ต้องมีหน้าที่รายงาน

มาตรา ๑๗ ให้ผู้มีหน้าที่รายงานจัดให้ลูกค้ำแจ้งและยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ทางภาษี ทุกครั้งที่มีการเปิดบัญชีทางการเงินใหม่

บัญชีทางการเงินที่ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ บัญชีทางการเงินที่มีลักษณะและไม่เป็นบัญชีทางการเงินที่ถูกยกเว้นการรายงานตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อลูกค้ำแจ้งและยืนยันตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้มีหน้าที่รายงานตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวและหากพบว่าบัญชีทางการเงินใดถือโดยลูกค้ำซึ่งเป็นผู้ที่ต้องถูกรายงาน หรือถือโดยลูกค้ำซึ่งมีผู้มีอำนาจควบคุมเป็นผู้ที่ต้องถูกรายงาน ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดให้บัญชีทางการเงินดังกล่าวเป็นบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงาน

ผู้ที่ต้องถูกรายงานตามวรรคสาม ไม่หมายความรวมถึงหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ ธนาคารกลาง และหน่วยงานทางการเงินอื่น ทั้งนี้ เฉพาะที่มีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และผู้ซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนด

ผู้มีอำนาจควบคุม หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งใช้อำนาจควบคุมเหนือลูกค้ำซึ่งไม่ใช่บุคคลธรรมดา ทั้งนี้ ลักษณะของลูกค้ำและการใช้อำนาจควบคุมเหนือลูกค้ำแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาถิ่นที่อยู่ทางภาษีของผู้ที่ต้องถูกรายงาน การแจ้ง และยืนยันข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ กฎกระทรวง อาจกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทหรือมูลค่าของบัญชีทางการเงินก็ได้

มาตรา ๑๘ เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงานแล้ว ให้ส่งข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงานและข้อมูลของผู้มีหน้าที่รายงานดังต่อไปนี้ ไปยังอธิบดีภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ของปีถัดไป เพื่อส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทย ใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติต่อไป

(๑) ข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าของบัญชีหรือผู้มีอำนาจควบคุมของเจ้าของบัญชี ได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี วัน เดือน ปีเกิด และสถานที่เกิด หรือข้อมูลอื่นตามที่อธิบดี ประกาศกำหนด

(๒) ข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีทางการเงิน ได้แก่ เลขที่บัญชี ยอดเงินในบัญชีหรือมูลค่าเงินสด ในกรมธรรม์ ดอกเบี้ยที่ได้รับ หรือผลประโยชน์อื่นใดตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีหน้าที่รายงาน ได้แก่ ชื่อและหมายเลขระบุตัวตนของ ผู้มีหน้าที่รายงาน ทั้งนี้ ให้ใช้ข้อมูล ณ วันสิ้นปีปฏิทิน หรือ ณ วันอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

การส่งข้อมูลตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และรูปแบบ การส่งข้อมูลที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศผ่อนผันการส่งข้อมูล บางรายการ หรือขยายกำหนดเวลาการส่งข้อมูลนั้นออกไปก็ได้

มาตรา ๑๙ ภายหลังจากการดำเนินการตามมาตรา ๑๗ แล้ว หากปรากฏข้อเท็จจริง แก่ผู้มีหน้าที่รายงานว่ามีข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไป อันมีผลทำให้บัญชีทางการเงินใดเป็นบัญชีทางการเงิน ที่ต้องถูกรายงานหรือทำให้ไม่เป็นบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงานอีกต่อไป ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนด เพิ่มให้บัญชีนั้นเป็นบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงานหรือยกเลิกการกำหนดให้บัญชีทางการเงินนั้น เป็นบัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงาน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐ ให้ผู้มีหน้าที่รายงานเก็บรักษารายการและหลักฐานการดำเนินการต่าง ๆ ว่าได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดนี้ และข้อมูลที่ได้รวบรวมมาจากกระบวนการตรวจสอบบัญชี ทางการเงินตามหมวดนี้เป็นระยะเวลาหกปีนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินที่เสร็จสิ้นกระบวนการตรวจสอบ บัญชีทางการเงินนั้น

มาตรา ๒๑ ผู้มีหน้าที่รายงานอาจแต่งตั้งตัวแทนเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ ก็ได้ ทั้งนี้ ให้ผู้มีหน้าที่รายงานยังคงมีความรับผิดชอบหากตัวแทน มิได้ดำเนินการถูกต้องครบถ้วนตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามหมวดนี้ ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงาน กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของผู้มีหน้าที่รายงาน หรือตัวแทนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๑ มาให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีทางการเงิน เอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ อันควรแก่เรื่องมาตรวจสอบได้ส่วนได้

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ความปรากฏแก่อธิบดีว่า

(๑) ผู้มีหน้าที่รายงานไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๓๒ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงานนั้นปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) ผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๓๒ แต่ข้อมูลที่รายงานนั้นไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงานนั้นแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามหมวดนี้ หากความปรากฏแก่อธิบดีว่า ผู้มีหน้าที่รายงาน ผู้ที่ต้องถูกรายงาน หรือบุคคลอื่นใด กระทำการใด ๆ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ผู้มีหน้าที่รายงานหรือผู้ที่ต้องถูกรายงานไม่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงาน หรือผู้ที่ต้องถูกรายงาน หรือบุคคลอื่นดังกล่าวปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดนี้

หมวด ๓

อำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ

มาตรา ๒๕ ภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับภาษีอากรตามหมวด ๑ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอ หรือความตกลงตามหมวด ๒ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเปิดเผยข้อมูลที่ได้รับตามพระราชบัญญัตินี้ หรือข้อมูลที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา ให้แก่เจ้าพนักงานประเมินตามประมวลรัษฎากร หรือกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม หรือกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง โดยปราศจากเหตุอันสมควร ให้อธิบดีมีอำนาจพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๒๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ โดยปราศจากเหตุอันสมควร ให้อธิบดีพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๒๘ ผู้ใดเจตนาแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดความจริง ในการดำเนินการ หรือการให้ข้อมูลตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาท ถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๒๙ ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษปรับ ไม่เกินสามแสนบาท

มาตรา ๓๐ ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลอันเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๑ ความผิดตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ให้อธิบดีมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด

เมื่ออธิบดีได้ทำการเปรียบเทียบ และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนและภายใน ระยะเวลาที่อธิบดีกำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้ว ไม่ชำระเงินค่าปรับ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติตามหมวด ๒ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๕ ตรวจสอบบัญชีทางการเงินที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับของลูกค้าของตน และ หากพบว่าบัญชีทางการเงินใดถือโดยลูกค้าซึ่งเป็นผู้ที่ต้องถูกรายงาน หรือถือโดยลูกค้าซึ่งมีผู้มีอำนาจ ควบคุมเป็นผู้ที่ต้องถูกรายงาน ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดให้บัญชีทางการเงินดังกล่าวเป็น บัญชีทางการเงินที่ต้องถูกรายงานตามหมวด ๒ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบบัญชีทางการเงินตามวรรคหนึ่ง และระยะเวลาในการส่งข้อมูลให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ กฎกระทรวง อาจกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทหรือมูลค่าของบัญชีทางการเงินก็ได้

ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับบัญชีทางการเงิน ผู้ที่ต้องถูกรายงาน ผู้มีอำนาจควบคุม และการพิจารณาถิ่นที่อยู่ทางภาษีของผู้ที่ต้องถูกรายงานตามมาตรา ๑๗ และบทบัญญัติมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับแก่ การดำเนินการตามมาตรา นี้ด้วย

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ใช้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๓๒ ในการลงโทษหรือในทางที่จะเป็นผลร้ายแก่ผู้มีหน้าที่รายงาน จนกว่ากฎกระทรวงหรือประกาศ ตามมาตราดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๑๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ
เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว
ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณาอนุญาตให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา
คณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น
คณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี
เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้
และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระ ที่สามแล้ว
ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน
ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิก
ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒